

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210375
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5314210375.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci navrhovateľa: R. Z., nar. X.X.XXXX, bytom Y. nad F. XXX, proti odporkyni: H. Z., nar. X.X.XXXX, bytom P. XX, F., do plnoletosti navrhovateľa za účasti: Bc E. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. nad F. XXX, o zvýšenie výživného, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca z 2. februára 2016 sp. zn. 16P/70/2014-212, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch o určenie výživného, o zameškanom výživnom a vo výroku o trovách konania, **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti zamietol návrh navrhovateľa, **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zvýšil výživné navrhovateľa vo vzťahu k odporkyni zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne počnúc od 14.11.2014. Zameškané výživné za obdobie od 24.11.2014 do 2.2.2016 v celkovej výške 990,- eur zaviazal odporkyňu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi v mesačných splátkach po 30,- eur spolu s bežným výživným. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa, pokiaľ sa tento domáhal zvýšenia výživného na sumu 200,- eur mesačne, ako nedôvodný zamietol.

Vykonaným dokazovaním zistil, že naposledy o vyživovacej povinnosti odporkyne vo vzťahu k navrhovateľovi bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Čadca z 31.5.2012 sp.zn. 4P/38/2012-59 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 13.12.2012 č.k. 9CoP/119/2012-76, ktorým bolo manželstvo H. Z. a E. Z. rozvedené, v tom čase mal. R. na základe dohody rodičov bol schválený do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na výživu mal. R. mesačne sumou 100,- eur k rukám otca. Otec v čase posledného rozhodovania súdu bol poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 735,- eur mesačne a privyrábal si ako vodič záchrannej služby. Matka pracovala na Katastrálnom úrade Žilina, Správa katastra Čadca, kde dosahovala priemerný mesačný čistý príjem 540 eur. Dochádzala do práce z Čadce do Žiliny a späť, mala prenajatý byt v Žiline za 280,- eur mesačne. Maloletý R. bol žiakom 9. ročníka základnej školy. Od posledného rozhodovania súdu došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, keďže v čase podania návrhu tento bol už študentom 3. ročníka Gymnázia v Turzovke, v čase vyhlásenia rozhodnutia bol študentom 4. - maturitného ročníka. Od posledného rozhodnutia súdov o výživnom ubehla doba viac ako 3 roky, za uvedeného obdobia nedošlo len k nárastu odôvodnených potrieb navrhovateľa a nárastu životných nákladov, ale aj nákladov súvisiacich na zabezpečovanie voľnočasových aktivít, stužkovej a podobne. Navrhovateľ býva u svojho

otca Bc. E. Z. v rodinnom dome č. XXX vo Y. nad F.. Bc. E. Z. je poberateľom výsluhového dôchodku od 1.7.2013 vo výške 744,62 eur, od 1.7.2014 vo výške 750,78 eur a od 1.7.2015 vo výške 754,42 eur. V období od 1.1.2014 do 31.10.2014 bol zamestnancom Falck Záchraná a.s. a jeho priemerný mesačný príjem za 10 mesiacov predstavoval 171,96 eur. Pracovný pomer bol s menovaným ukončený dohodou podľa § 60 Zákonníka práce k 31.10.2014. V čase od 1.4.2014 do 4.4.2014 bol hospitalizovaný v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca pre otvorenú zlomeninu bočného členka, rehabilitácia bola ukončená dňa 20.8.2014. Má uzatvorenú zmluvu o splátkovom úvere v Slovenskej sporiteľni, a.s. na sumu 20.000,- eur so splatnosťou prvej splátky 15.9.2013 a konečnou splatnosťou úveru 15.8.2023, výška splátky predstavuje 271,54 eur. Mesačne prispieva na výživu plnoletej dcéry L. mesačne sumou 250,- eur. Po rozvoze manželstva s odporkyňou, spoločne predali rodinný dom č. XXX vo Y. nad F. za dohodnutú kúpnu cenu 75.000,- eur s tým, že tieto finančné prostriedky si rozdelili na polovicu. Odporkyňa bola zamestnaná v štátnozamestnaneckom pomere na MV SR, Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore do 31.7.2014, kedy došlo k skončeniu pracovného pomeru dohodou podľa § 46 ods. 1 písm. a) zák. č. 400/2009 Z.z. na žiadosť odporkyne. Do skončenia pracovného pomeru dosahovala priemerný mesačný čistý príjem (za 10 mesiacov) vo výške 527,01 eur. Dňa 16.7.2014 uzatvorila spoločne s dcérou L. nájomnú zmluvu, na základe ktorej si prenajali 4-izbový byt za nájomnú sumu 566,- eur mesačne. Nájomné od 16.7.2014 do 30.9.2014 uhradili jednorázovou platbou vo výške 1.400,- eur. Podľa šetrenia ÚPSVaR Nitra, v tomto byte odporkyňa bývala spolu s dcérou L. a plnoletou dcérou X., ktorá pracuje v Nitre. Dňa 4.8.2014 získala odporkyňa osvedčenie o živnostenskom oprávnení na vykonávanie živnosti - kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi. Zo zmluvy o nájme nebytových priestorov zo dňa 28.7.2014 zistil, že odporkyňa si prenajala nebytové priestory v objekte obchodného domu Tržnica v areáli POLYGÓN o rozlohe 45 m². Nájomný pomer vznikol dňom 15.8.2014, nájomné činilo 4.368,- eur ročne, čo mesačne predstavuje sumu 400,- eur. Z Dodatku č. 1 ku zmluve vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli na ukončení zmluvy o nájme nebytových priestorov ku dňu 28.2.2015. Zo zmluvy o nájme bytových priestorov mal preukázané, že dcéra X. si prenajala 2-izbový byt v Nitre od 1.4.2015 za dohodnutú čiastku 380,- eur mesačne s tým, že uvedený byt bude užívať so svojou matkou - odporkyňou. Z potvrdenia živnostenského úradu zo dňa 31.8.2015 mal preukázané, že odporkyňa má prerušenú živnosť na obdobie od 5.3.2015 do 4.8.2017. Podľa správy ÚPSVaR Košice, odporkyňa bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 19.5.2015, pričom dňa 5.7.2015 bola vyradená z evidencie z dôvodu nespolupráce. Od 3.8.2015 do 9.8.2015 bola zamestnaná v spoločnosti Prvá personálna spol. s r.o., kde jej bola vyplatená čistá mzda 78,39 eur. Od 20.8.2015 do 9.9.2015 bola zamestnancom GECO, s.r.o., Bratislava, kde ukončila pracovný pomer výpoveďou z pracovného pomeru, podľa vyjadrenia odporkyne z dôvodu stresu. Podľa správy ÚPSVaR ďalej zistil, že odporkyňa je od 8.1.2016 zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pričom nepoberá žiadnu odbornú pomoc v hmotnej núdzi. Dňa 12.1.2016 uzatvorila dohodu o vykonaní práce u Anny Takáčovej - ATELIER AT Košice, kde pracuje 20 hodín týždenne a dosahuje príjem 50,- eur mesačne. Odporkyňa čerpala spotrebiteľský úver (Flexipôžičku vo VÚB dňa 17.2.2014) vo výške 3.500,- eur. V Slovenskej sporiteľni, a.s. bol odporkyne poskytnutý splátkový úver vo výške 4.900,- eur so splatnosťou prvej splátky 15.4.2014 vo výške 86,12 eur. Vo VÚB ďalej odporkyne bol poskytnutý spotrebiteľský úver Flexipôžička dňa 24.11.2014 vo výške 6.000,- eur, ktorý mesačne spláca vo výške 85,46 eur. Odporkyňa v súčasnej dobe býva u svojich rodičov a podľa jej tvrdenia nemá žiadne finančné prostriedky. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že z titulu vyporiadania BSM - predaja rodinného domu odporkyne bola vyplatená suma 35.000,- eur, ktoré podľa jej vyjadrenia minula na živobytie, nájom a podnikanie. Žiadne doklady o vynakladaní finančných prostriedkov na podnikanie však súdu nepredložila. Podľa jej vyjadrenia si nevedla žiadne peňažné denníky, pokladničné knihy, knihy zásob, či iné doklady. Napriek tomu, že si prenajala priestory, kde mala realizovať predaj tovaru, podnikateľskú činnosť neukončila ani na základe rekonštrukcie budovy, ale z dôvodu, že sa na podnikanie necítila, za nájom podnikateľských priestorov platila mesačne 400,- eur, za nájom 4-izbového bytu v Nitre 560,- eur. Na základe takto zisteného skutkového stavu vyvodil, že odporkyňa ľahkovážne, nezodpovedne pristúpila k nakladaniu s finančnými prostriedkami a to nielen z titulu vyporiadania BSM, ale aj s tými, ktoré nadobudla ako pôžičky, pričom podľa jej vyjadrenia tieto finančné prostriedky sú už minuté a jej účty sú vedené v mínusoch. Navrhovateľ preukázal odôvodnené potreby vo výške 389,04 eur. V takom prípade by sa mali obidvaja rodičia podieľať na jeho výžive sumou 194,52 eur. Bc. E. Z. je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 754,42 eur, z ktorého uhrádza výživné na dcéru L. vo výške 250,- eur mesačne. Na základe uvedeného je dôvodné, aby odporkyňa prispievala na výživu navrhovateľa mesačne sumou 140,- eur mesačne; preto návrh navrhovateľa, ktorý žiadal zvýšiť výživné na sumu 200,- eur mesačne, vo zvyšnej časti zamietol. Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu povolil odporkyne splácať v mesačných splátkach po 30,- eur, v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie odporkyňa. Namietala, že okresný súd nevzal do úvahy jej životnú situáciu, keď ukončila štátnozamestnanecký pomer nie z dôvodu vyhýbania sa výživného, zmenila bydlisko a začala podnikáť, pretože chcela si zlepšiť finančné prostriedky a zabezpečiť pohodlnejší život pre ňu a deti. V roku 2013 bol podaný návrh zo strany bývalého manžela na zverenie mal. R. do jej výchovy a opatery, tento návrh vzal neskôr späť. Z tohto dôvodu si prenajala v Nitre štvorizbový byt spolu s dcérami X. a L., keďže sa domnievala, že tam bude bývať celá rodina. Zo spoločnej domácnosti musela odísť z dôvodu bezcitnosti a psychického týrania bývalého manžela. Keďže nemala z čoho žiť, musela platiť nájom, ako aj výživné vo výške 100,- eur mesačne, bývalý manžel naťahoval vyporiadanie BSM, musela si zobrať na preklenutie nepriaznivej finančnej situácii pôžičku. Po predaji spoločného domu vo Y. nad F. peniaze vložila do podnikania, jej zámer však nevyšiel a musela pozastaviť živnosť. Na daňovom úrade neplatila žiadne dane, keďže ani žiadny príjem nemala. Od 19.5.2015 bola evidovaná na úrade práce, vyradená bola dňa 5.7.2015 z dôvodu, že nemohla prísť z Nitry do Košíc prevziať si rozhodnutie o zaradení uchádzača do evidencie nezamestnaných. Od 3.8.2015 do 9.8.2015 bola zamestnaná v prvej personálnej spoločnosti, pracovný pomer bol ukončený podľa § 72 Zákonníka práce zo strany zamestnávateľa. Následne pracovala v spoločnosti Geco s.r.o. od 20.8.2015 do 9.9.2015, kde ukončila pracovný pomer z dôvodu stresujúceho prostredia. Koncom decembra 2015 sa presťahovala ku svojim rodičom na východné Slovensko, keďže nevládala platiť nájom dvojizbového bytu. V súčasnej dobe od 8.1.2016 je zaradená do evidencie uchádzačov a od 11.1.2016 pracuje na dohodu vo firme Atelier AT - Anna Takáčová. Motorové vozidlo Mercedes Benz predala, keďže musela zaplatiť nájom v Nitre a sťahovanie k rodičom. Nevláda platiť pohľadávky voči bankám, výživné a nemá zaplatené zdravotné poistenie. V súčasnej dobe nemá žiadny iný zdroj príjmu. Žiadala rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že bude zaviazaná platiť výživné na navrhovateľa vo výške 50,- eur mesačne.

Navrhovateľ, ako aj Bc. E. Z. sa k odvolaniu odporkyne písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému opravný prostriedok je prípustný (§ 201, § 2014 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 214 ods. 1, ods. 2 písm. a) O.s.p., ktorý v napadnutých výrokoch odvolaním odporkyne (ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania), ako správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Zmenu pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine je možné definovať ako taký stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní. Zásadne sa musí jednať o zmenu závažnejšieho charakteru, t.j. o podstatnú zmenu.

Okresný súd na základe rozsiahle vykonaného dokazovania a vyhodnotením všetkých skutkových okolností spôsobom uvedeným v § 132 O.s.p. dospel k správne právnemu záveru, že v danom prípade došlo k naplneniu predpokladov uvedených v § 78 ods. 1 v spojení s podmienkami uvedenými v § 75 ods. 1, § 62 Zákona o rodine, na základe ktorých bolo dôvodné zvýšiť výživné odporkyne k navrhovateľovi, keďže od posledného rozhodovania súdu o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov v odôvodnených potrebách navrhovateľa.

Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že naposledy o vyživovacej povinnosti odporkyne vo vzťahu k navrhovateľovi bolo rozhodované v čase, keď navrhovateľ bol žiakom 9. ročníka ZŠ. Návrh na zvýšeného výživného zo strany otca navrhovateľa bol podaný v čase, keď navrhovateľ bol už študentom 3. ročníka Gymnázia v Turzovke a v čase vyhlasovania rozhodnutia okresným súdom, tento sa nachádzal v 4. - maturitnom ročníku. Od posledného rozhodovania súdu nielen tým, že navrhovateľ je vekovo (o 3 - 4 roky) starší a potrebuje pre seba v tomto veku podstatne viac, ale aj tým, že prestupom z nižšieho stupňa školy na vyšší stupeň školy a v súčasnej dobe nachádzajúceho sa v maturitnom ročníku, oprávnenému rodičovi a po dosiahnutí plnoletosti navrhovateľovi sa v podstatnej miere zvýšili výdavky so zabezpečovaním všetkých potrieb (napr. stužkovej, podávaním prihlášok na vysokú školu a pod.). Tieto náklady v uvedenom veku sú podstatne vyššie, než aké náklady boli zistené v čase posledného rozhodovania súdu. Taktiež bolo dôvodné prihliadať na skutočnosť, že odporkyňa okrem platenia výživného sa iným spôsobom na výžive navrhovateľa a na uhrádzaní vyššie uvedených nákladov, nepodieľa.

Okresný súd v zmysle § 120 ods. 2 O.s.p. vo veľkom rozsahu vykonal dokazovanie vo vzťahu k zisťovaniu možností, schopností rodičov navrhovateľa, ako aj k ich majetkovým pomerom. Otec navrhovateľa v súčasnej dobe je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 754,42,- eur mesačne, z ktorého vykonáva úhradu výživného na dcéru L. vo výške 250,- eur mesačne a v zmysle podmienok uvedených v § 62 ods. 4 Zákona o rodine bolo potrebné prihliadať aj na to, že sa o navrhovateľa osobne stará. Správne okresný súd ďalej v zmysle podmienok uvedených v § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadal na to, že odporkyňa na vlastnú žiadosť ukončila pracovný pomer dohodou v štátnozamestnaneckom pomere, kde naposledy dosahovala priemerný mesačný čistý príjem 527,01 eur. Nemožno neuprieť snahu odporkyne začať „nový život“ a zabezpečiť si finančné prostriedky napr. aj podnikaním, na čo je potrebné vynaložiť značnú sumu, na druhej strane skutkové zistenia okresným súdom, že od 15.8.2014 do 28.2.2015 si prenajala nebytové priestory vo výške 400,- eur mesačne, pričom za uvedené obdobie nevykázala žiaden zisk, že podľa jej tvrdenia vložila do podnikania aj finančné prostriedky získané z titulu vyporiadania BSM (predaja domu, za ktorý získala 35.000,- eur) a finančné prostriedky poskytnuté od peňažných ústavov, krajský súd vyhodnotil tak, že vynaloženie uvedených výdavkov takýmto spôsobom nemôže byť v zmysle podmienok uvedených v § 62 ods. 5 Zákona o rodine na úkor jej vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi. Krajský súd v podrobnostiach odkazuje na úplné a výstižné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa plne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. stotožňuje.

Na základe uvedených skutočností, keďže okresný súd dôsledne posúdil podmienky zvýšenia vyživovacej povinnosti odporkyne vo vzťahu k navrhovateľovi v zmysle podmienok uvedených v § 78 ods. 1, § 75 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch odvolaním odporkyne ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.